പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 028

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/wxo

ശേഷ ഉവാച.

അഥ പുത്രം സമാലോക്യ പതിതം വ്യസുമുദ്ധതമ് .

വിലലാപ ഭൃശം രാജാ സുതദുഃഖേന ദുഃഖിതഃ 1.

മൂർധ്നി സംതാഡയാമാസ പാണിഭ്യാമതിദുഃഖിതഃ .

കമ്പമാനോ ഭൃശം ചാശ്രൂണ്യമുഞ്ചന്നയനാബ്ജയോഃ 2.

ഗൃഹീത്വാ പതിതം വക്ത്രം ചംദ്രബിംബമനോരമമ് .

പുഷ്കലേഷു ക്ഷതാസൃഗ്ഭിഃ ക്ലിന്നം കുംഡലശോഭിതമ് 3.

കുടിലഭ്രൂയുഗം ശ്രേഷ്ഠം സംദഷ്ടാധരപല്ലവമ് .

സ ചുംബന്മുഖപദ്മേന വിലപന്നിദമബ്രവീത് 4.

ഹാ പുത്ര വീര കഥമുത്സുകചേതസം മാം .

കിം നേക്ഷസേ വിശദനേത്രയുഗേന ശൂര .

കിം മദ്വിനോദകഥയാരഹിതസ്ത്വമേവ .

രോഷോദധിപ്ലുതമനാഃ കില ലക്ഷ്യസേ ച 5.

വദ പുത്ര കഥം മാം ത്വം പ്രബ്രൂഷേ ന ഹസൻപുനഃ .

അമൃതൈർമധുരാസ്വാദൈർവിനോദയസി പുത്രക 6.

ശത്രുഘ്നാശ്വം ഗൃഹാണ ത്വം സിതചാമരശോഭിതമ് .

സ്വർണപത്രേണ ശോഭാഢ്യം ത്യജ നിദ്രാം മഹാമതേ 7.

ഏഷ പ്രതാപവിശദഃ പ്രതാപാഗ്ര്യഃ പരംതപഃ .

ധനുർബിഭ്രത്പുരോ ഭാതി പുഷ്കലഃ പരവീരഹാ 8.

ഏനം വാരയ സത്തീക്ഷ്ണൈർബാണൈഃ കോദംഡനിർഗതൈഃ .

കഥം ത്വം രണമധ്യേ വൈ ശേതേ വീരവിമോഹിതഃ 9.

ഹസ്തിനഃ പത്തയശ്ചൈവ രഥാരൂഢാ ഭയാർദിതാഃ .

ശരണം ത്വാം സമായാംതി താനീക്ഷസ്വ മഹാമതേ 10.

പുത്ര ത്വയാ വിനാ സോഢും കഥം ശക്തോ രണാംഗണേ .

ശത്രുഘ്നസായകാംസ്തീക്ഷ്ണാംശ്ചംഡകോദംഡനിർഗതാൻ 11.

അതോ മാം തു ത്വയാ ഹീനം കോ വാ പാലയിതും ക്ഷമഃ .

യദി ത്യക്ഷ്യസി നിദ്രാ ത്വം ജയായാഹം ക്ഷമസ്തദാ 12.

ഇത്ഥം വിലപ്യ സുഭൃശം തതാഡ ഹൃദയം സ്വകമ് .

ബഹുശഃ പാണിനാ രാജാ പുത്രദുഃഖേന ദുഃഖിതഃ 13.

തദാ വിചിത്ര ദമനൗ സ്വ സ്വ സ്യംദനസംസ്ഥിതൗ .

പിതുശ്ചരണയോർനത്വാ ഊചതുഃ സമയോചിതമ് 14.

രാജന്നസ്മാസു ജീവത്സു കിം ദുഃഖം ഹൃദി തദ്വദ .

വീരാണാം പ്രധനേ മൃത്യുർവാംച്ഛിതോ ജായതേ മഹാൻ 15.

ധന്യോ്ഽയം ബത ചിത്രാംഗോ യോ വീര ഭുവി ശോഭതേ .

സകിരീടസ്തു സംദഷ്ടദംതച്ഛദയുഗഃ പ്രഭുഃ 16.

കഥയാശു കിമദ്യൈവ കുർവസ്തേ കാര്യമീപ്സിതമ് .

ശത്രുഘ്നവാഹിനീം സർവാം ഹന്വ ആവാമനാഥിനീമ് 17.

അദ്യൈവ പുഷ്കലം ഭ്രാതുർവധകാരിണമാഹവേ .

പാതയാവോ രഥാച്ഛിത്ത്വാ ശിരോമുകുടമംഡിതമ് 18.

ത്യജ ശോകം സുദുഃഖാർതഃ കഥം ഭാസി മഹാമതേ .

ആജ്ഞാപയാവാം മാനാർഹ കുരു യുദ്ധേ മതിം തഥാ 19.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ പുത്രയോർവീരമാനിനോഃ .

ശോകം ത്യക്ത്വാ മഹാരാജോ യുദ്ധായ മതിമാദധാത് 20.

താവപി പ്രതിയോദ്ധാരം വാംച്ഛംതൗ രണദുർമദൗ .

ജഗ്മതുഃ കടകേ ശത്രോരനംതഭടപൂരിതേ 21.

രിപുതാപേന ദമനോ നീലരത്നേന ചേതരഃ .

യുയുധാതേ രണേ വീരൗ പ്രാവൃഷീവ ബലാഹകൗ 22.

രാജാ കനകസന്നദ്ധേ രഥേ മണിവിചിത്രിതേ .

രത്നകൂബരശോഭാഢ്യേ തിഷ്ഠംശ്ചാപധരോ ബലീ 23.

യയൗ യോദ്ധും തു ശത്രുഘ്നം വീരകോടഭിരാവൃതമ് .

തൃണീകുർവന്മഹാവീരാന്ധനുർവിദ്യാവിശാരദാൻ 24.

തം യോദ്ധുമാഗതം ദൃഷ്ട്വാ സുബാഹും രോഷപൂരിതമ് .

പുത്രനാശേന കുർവംതം സർവസൈന്യവധാദികമ് 25.

ശത്രുഘ്നപാർശ്വസംചാരീ ഹനൂമാംസ്തമുപാദ്രവത് .

നഖായുധോ മഹാനാദം കുർവന്മേഘ ഇവാഹവേ 26.

സുബാഹുസ്തം ഹനൂമംതമാഗച്ഛംതം മഹാരവമ് .

ഉവാച പ്രഹസന്വാക്യം രോഷപൂരിതലോചനഃ 27.

ക്വ ഗതഃ പുഷ്കലോ ഹത്വാ മത്പുത്രം രണമംഡലേ .

പാതയാമ്യദ്യ തസ്യാശു ശിരോ ജ്വലിതകുംഡലമ് 28.

ക്വ ശത്രുഘ്നോ വാഹപാലഃ ക്വ ച രാമഃ കുതോ ഭടാഃ .

പ്രാണഹംതാരമായാംതം പശ്യംതു പ്രധനേ തു മാമ് 29.

ഇതി തദ്വാക്യമാകർണ്യ ഹനൂമാന്നിജഗാദ തമ് .

ശത്രുഘ്നോ ലവണച്ഛേത്താ വർതതേ സൈന്യപാലകഃ 30.

സ കഥം പ്രധനേ യുധ്യേത്സേവകേഽഗ്രേ സ്ഥിതേ നൃപ .

മാം വിജിത്യ രണേ തം ച ത്വം ഗംതാസി നരർഷഭ 31.

ഇത്യുക്തവംതം തരസാ വിവ്യാധ ദശസായകൈഃ .

ഹൃദി വാനരമത്യുഗ്രം പർവതാഗ്ര്യമിവസ്ഥിതമ് 32.

സബാണാനാഗതാംസ്താംശ്ച ഗൃഹീത്വാ കരസംപുടേ .

ചൂർണയാമാസ തിലശഃ ശിതാഗ്രൈരിവിദാരണാൻ 33.

ചൂർണയിത്വാ ശരാംസ്താംസ്തു നിനദൻഘനഗർജിതൈഃ .

പുച്ഛേനാവേഷ്ട്യ തസ്യോച്ചൈ രഥം നിന്യേ മഹാബലഃ 34.

തദാ തം നൃപവര്യോഽസാവാകാശേ സ്ഥിത ഏവ സഃ .

ലാംഗൂലം താഡയാമാസ ശിതാഗ്രൈഃ സായകൈർമുഹുഃ 35.

സ താഡിതസ്തു പുച്ഛാഗ്രേ ശരൈഃ സന്നതപർവഭിഃ .

മുമോച തദ്രഥം ദിവ്യം കനകേന വിചിത്രിതമ് 36.

സ മുക്തസ്തേന തരസാ ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈർജഘാന തമ് .

ഹനൂമംതം കപിവരം രോഷസംപൂരിതേക്ഷണഃ 37.

ഹനൂമാൻബാണവിച്ഛിന്നഃ സർവത്രരുധിരാപ്ലുതഃ .

മഹാരോഷം സമാധത്ത നൃപോപരി കപീശ്വരഃ 38.

ഗൃഹീത്വാ തസ്യ ദംഷ്ട്രാഭീ രഥം ഹയസമന്വിതമ് .

ചൂർണയാമസ വേഗേന തദദ്ഭുതമിവാഭവത് 39.

സ്വരഥം ഭജ്യമാനം തു ദൃഷ്ട്വാ രാജാ ത്വരൻബലീ .

അന്യം രഥം സമാസ്ഥായ യുയുധേ തം മഹാബലമ് 40.

പുച്ഛേ മുഖേഽഥോരസി ച ഭുജേ ചരണയോർനൃപഃ .

ജഘാന ശരസംധാനകോവിദഃ പരമാസ്ത്രവിത് 41.

തദാ ക്രുദ്ധഃ കപിവരസ്താഡയാമാസ വക്ഷസി .

പാദേനോത്പ്ലുത്യ വേഗേന രാജ്ഞഃ സുഭടശോഭിനഃ 42.

സ പദാ പ്രഹതോ ഭൂമൗ പപാത കില മൂർച്ഛിതഃ .

മുഖാദ്വമന്നസൃക്ചോഷ്ണം ശ്വാസപൂരപ്രവേപിതഃ 43.

തദാ പ്രകുപിതോഽത്യംതം ഹനൂമാൻപ്രധനാംഗണേ .

അശ്വാന്വീരാൻഗജാംശ്ചാപി ചൂർണയാമാസ വേഗതഃ 44.

തദാ സുകേതുസ്തദ്ഭ്രാതാ തഥാ ലക്ഷ്മീനിധിർനൃപഃ .

ഉഭാവപി സുസന്നദ്ധൗ യുദ്ധായ സമുപസ്ഥിതൗ 45.

രാജാനം മൂർച്ഛിതം ദൃഷ്ട്വാ പ്രപലായ്യ ഗതാ നരാഃ .

ഇതസ്തതോ ബാണസംഘൈഃ ക്ഷതാഃ പുഷ്കലവർഷിതൈഃ 46.

തദ്ഭജ്യമാനം സ്വബലം വീക്ഷ്യ രാജാത്മജോ ബലീ .

ദമനഃ സ്തംഭയാമാസ സേതുർവാർധിമിവോച്ചലമ് 47.

തദാ തു മൂർച്ഛിതോ രാജാ സ്വപ്നമേകം ദദർശ ഹ .

രണമധ്യേ കപിവരപ്രപദാഘാതതാഡിതഃ 48.

രാമചംദ്രസ്ത്വയോധ്യായാം സരയൂതീരമംഡപേ .

ബ്രാഹ്മണൈര്യാജ്ഞികശ്രേഷ്ഠൈർബഹുഭിഃ പരിവാരിതഃ 49.

തത്ര ബ്രഹ്മാദയോ ദേവാസ്തത്ര ബ്രഹ്മാംഡകോടയഃ .

കൃതപ്രാഞ്ജലയസ്തം വൈ സ്തുവംതി സ്തുതിഭിർമുഹുഃ 50.

രാമം ശ്യാമം സുനയനം മൃഗശൃംഗപരിഗ്രഹമ് .

ഗായംതി നാരദാദ്യാശ്ച വീണോല്ലസിതപാണയഃ 51.

നൃത്യംത്യപ്സരസസ്തത്ര ഘൃതാചീ മേനകാദയഃ .

വേദാ മൂർതിധരാ ഭൂത്വാ ഉപതിഷ്ഠംതി രാഘവമ് 52.

യച്ച കിംചിദ്വസ്തുജാതം സർവശോഭാസമന്വിതമ് .

തസ്യ ദാതാരമഖിലം ഭക്താനാം ഭോഗദായകമ് 53.

ഇത്യേവമാദിസംപശ്യഞ്ജാഗ്രത്സംജ്ഞാമവാപ സഃ .

ബ്രഹ്മശാപഹതജ്ഞാനഃ കിം ദൃഷ്ടമിതി വൈ വദൻ 54.

ഉത്ഥായ പ്രയയൗ പദ്ഭ്യാം ശത്രുഘ്നചരണം പ്രതി .

ഭൃത്യകോടിപരീവാരോ രഥകോടിപരീവൃതഃ 55.

സുകേതും തു സമാഹൂയ വിചിത്രം ദമനം തഥാ .

യുദ്ധം കർതും സമുദ്യുക്താന്വാരയാമാസ ധർമവിത് 56.

ഉവാച താന്മഹാരാജോ ധർമാത്മാ ധർമസംയുതഃ .

ഭ്രാതഃപുത്രൗ ശൃണുത മേ വാക്യം ധർമസമന്വിതമ് 57.

മാ യുദ്ധം കുരുത ക്ഷിപ്രമനയസ്തു മഹാനഭൂത് .

യദ്രാമചംദ്രവാഹം ത്വമഗൃഹ്ണാദ്ദമനോർജ്ജിതമ് 58.

ഏഷ രാമഃ പരംബ്രഹ്മ കാര്യകാരണതഃ പരമ് .

ചരാചരജഗത്സ്വാമീ ന മാനുഷവപുർധരഃ 59.

ഏതദ്ധി ബ്രഹ്മവിജ്ഞാനമധുനാ ജ്ഞാതവാനഹമ് .

പുരാസിതാംഗശാപേന ഹൃതജ്ഞാനധനോഽനഘാഃ 60.

അഹം പുരാ തീർഥയാത്രാം ഗതസ്തത്ത്വവിവിത്സയാ .

തത്രാനേകേ മയാ ദൃഷ്ടാ മുനയോ ധർമവിത്തമാഃ 61.

അസിതാംഗം മുനിമഹം ഗതവാഞ്ജ്ഞാതുമിച്ഛയാ .

തദാ പ്രോവാച മാം വിപ്രഃ കൃപാം കൃത്വാ മമോപരി 62.

യോഽസാവയോധ്യാധിപതിഃ സ പരബ്രഹ്മശബ്ദിതഃ .

തസ്യ യാ ജാനകീ ദേവീ സാക്ഷാത്സാ ചിന്മയീ സ്മൃതാ 63.

ഏനം തു യോഗിനഃ സാക്ഷാദുപാസതേ യമാദിഭിഃ .

ദുസ്തരാ പാരസംസാരവാരിധിം സംതിതീർഷവഃ 64.

സ്മൃതമാത്രോ മഹാപാപഹാരീ സ ഗരുഡധ്വജഃ .

യ ഏനം സേവതേ വിദ്വാൻസ സംസാരം തരിഷ്യതി 65.

തദാഹമഹസം വിപ്രം കോഽയം രാമസ്തു മാനുഷഃ .

കേയം സാ ജാനകീ ദേവീ ഹർഷശോകസമാകുലാ 66.

അജന്മനഃ കഥം ജന്മ അകർതുഃ കൃത്യമത്ര കിമ് .

ജന്മദുഃഖജരാതീതം കഥയസ്വ മുനേ മമ 67.

ഇത്യുക്തവംതം മാം ക്രുദ്ധഃ ശശാപ സ മുനീശ്വരഃ .

അജ്ഞാത്വാ തത്സ്വരൂപം ത്വം പ്രതിബ്രൂഷേ മമാധമ 68.

ഏനം നിംദസി രാമം ത്വം മാനുഷോഽയമിദം ഹസൻ .

തസ്മാത്ത്വം തത്ത്വസംമൂഢോ ഭവിഷ്യസ്യുദരംഭരിഃ 69.

തദാഹം തസ്യ ചരണാവഗൃഹ്ണം സദയാ യുതഃ .

ദൃഷ്ട്വാ മേ വിനയം മാം തു പ്രാവോചത്കരുണാനിധിഃ 70.

ത്വം രാമസ്യ മഖേ വിഘ്നം കരിഷ്യസി യദാ നൃപ .

തദാ ഹനൂമാനംഘ്രിം ത്വാം താഡയിഷ്യതി വേഗതഃ 71.

തദാ ത്വം ജ്ഞാസ്യസേ രാജന്നാന്യഥാ സ്വമനീഷയാ .

പുരാഹമുക്തസ്തേനൈവം തദ്ദൃഷ്ടമധുനാ മയാ 72.

യദാ മാം ഹനുമാൻക്രുദ്ധസ്താഡയാമാസ വക്ഷസി .

തദാ്ദ്രർശം രമാനാഥം പൂർണബ്രഹ്മസ്വരൂപിണമ് 73.

തസ്മാദശ്വം തു ശോഭാഢ്യമാനയംതു മഹാബലാഃ .

ധനാനി ചൈവ വാസാംസി രാജ്യം ചേദം സമർപയേ 74.

രാമം ദൃഷ്ട്വാ കൃതാർഥഃ സ്യാമഹം യജ്ഞേതി പുണ്യദേ .

ആനയംതു ഹയം മഹ്യം രോചതേ തു തദർപണമ് 75.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ സുബാഹുപരാജയോനാമ അഷ്ടാവിംശതിതമോ്ധ്യായഃ28 .
